

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ΜΑΘΗΜΑ ΕΝΑΤΟ

«Ο ΑΡΤΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ»

ΣΗΜΕΙΟ ΕΠΑΦΗΣ

Ένα από τα έκπληκτικά θαύματα του Κυρίου μας είναι και το θαύμα του πολλαπλασιασμού των πέντε ἄρτων και των δύο ψαριῶν στην ἔρημο, πέρα από την παραλία τῆς Γεννησαρέτ, ὥστε μέ αυτά νά χορτάσουν πέντε χιλιάδες ἄνδρες χωρίς τίς γυναῖκες και τά παιδιά.

Ἄς δοῦμε, λοιπόν, τί εἶχε γίνει τότε!

ΔΙΗΓΗΣΗ

Ἄκουγαν, ἄκουγαν σιωπηλοὶ καὶ ἐντυπωσιασμένοι! Μιά λαοθάλασσα ἀνθρώπων καθόταν στή χλόη καὶ ρουφοῦσαν τά θεῖα λόγια τοῦ Χριστοῦ μας. Ἦταν τόσο ἀπορροφημένοι μέ αυτά πού τοὺς ἔλεγε, πού πέρασαν μία ὀλόκληρη ἡμέρα ἐκεῖ χωρίς νά τό καταλάβουν!

Μά ἦταν καιρὸς, ἔπρεπε πιά νά φύγουν, νά ἐπιστρέψουν στά σπίτια τους καὶ στίς δουλειές τους!

Ὁ πολυεὐσπλαχνος Κύριος ὅμως, πού για ὥρες πολλές ἔθρεψε τίς ψυχές τους μέ τό οὐράνιο μάννα, δέν ἦταν δυνατόν νά ἀδιαφορήσει καὶ γιά τίς ἀνάγκες τοῦ σώματος. Δέν θέλησε νά τοὺς ἀφήσει νά φύγουν νηστικοὶ καὶ νά φροντίσουν οἱ ἴδιοι γιά τήν τροφή τους, ὅπως οἱ μαθητές Του Τοῦ εἶχαν προτείνει πιό πρὶν «Διώξε τους μιά ὥρα γρηγορότερα, Κύριε, γιά νά μή τοὺς πιάσει τό σκοτάδι στό δρόμο καὶ ἐπιπλέον γιά νά σκορπιστοῦν στά γύρω χωριά νά φᾶνε, γιατί διαφορετικά θά σωριάζονται στό γυρισμό τους καὶ θά κινδυνεύουν»! Γί αυτό εἶπε στοὺς μαθητές Του: «Δώστε τους ἐσεῖς τό ἀναγκαῖο φαγητό νά φᾶνε»! Καὶ ἐκεῖνοι γεμάτοι ἀπορία Τοῦ ἀπάντησαν: «Ἐμεῖς; Μά δέν ἔχουμε τροφίμα πέρα ἀπ' τό φτωχικό μας κολασιό. Πέντε ψωμιά καὶ δύο ψάρια γιά δεκατρεῖς ἀνθρώπους».

ΜΑΘΗΜΑ ΕΝΑΤΟ

Οι μαθητές Του, παιδιά, δέν είχαν ακόμη φτάσει στο σημείο νά καταλάβουν, ὅτι δέν είχε σημασία πού βρισκόταν σ' ἓνα ἔρημο τόπο, ἀφοῦ είχαν μαζί τους τόν Μεγάλο Δημιουργό καί Προνοητή τοῦ σὺμπαντος, τόν πανάγαθο Τροφοδότη τῆς οἰκουμένης!

Ἀφοῦ λοιπόν τούς εἶπε νά Τοῦ φέρουν ὅ,τι είχαν, ἔδωσε ἐντολή στά πλήθη νά καθήσουν πάλι, παρέες-παρέες, πάνω στή χλόη, σάν σέ οικογενειακό τραπέζι.

Τότε σήκωσε τὰ μάτια Του πρὸς τόν οὐρανό, εὐχαρίστησε τόν οὐράνιο Πατέρα καί ἀμέσως ἔκοψε τούς ἄρτους καί τὰ ψάρια μέ τὰ εὐλογημένα χέρια Του! Οἱ μαθητές Του τὰ μοίρασαν γρήγορα στά πλήθη καί ἔφαγαν ὅλοι καί χόρτασαν! Ἦταν πέντε χιλιάδες ἄντρες, χωρίς τίς γυναῖκες καί τὰ παιδιά τους πού τούς ἀκολουθοῦσαν! Κι ἄφησαν περισσεύματα δώδεκα κοφίνια γεμάτα, καθώς οἱ μαθητές τὰ μάζεψαν προσεχτικά!

Μέ ἀφορμή αὐτό τὸ θαῦμα, ὁ Κύριος εἶπε στοὺς μαθητές Του καί σέ ἄλλους Ἰουδαίους, τὰ παρακάτω λόγια, τὰ ὁποῖα τούς ἔκαναν μεγάλη ἐντύπωση: «Οἱ πρόγονοί σας στήν ἔρημο γιά σαράντα χρόνια ἔτρωγαν τὸ μάννα, τὸ ψωμί ἐκεῖνο πού τούς ἔστειλε ὁ Θεός ἀπὸ τόν οὐρανό. Ὅλοι ὅμως πέθαναν στήν ἔρημο καί κανεὶς ἀπὸ αὐτούς δέν μπήκε στήν εὐλογημένη γῆ τῆς ἐπαγγελίας, τὴν Χαναάν. Ἔτσι κι ἐσεῖς. Δέν θά κληρονομήσετε τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἂν θέλετε νά τρῶτε μόνο ἀπὸ τὸ ψωμί αὐτὸ τὸ συνηθισμένο. Γιά νά κληρονομήσετε τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, πρέπει νά φάτε τὸν ἄρτο πού ἔστειλε γιά χάρη σας ὁ Θεός ἀπὸ τόν οὐρανό. Ὅποιος φάει ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἄρτο, δέν θά πεθάνει ποτέ. Θά ζήσει αἰώνια!

Καί ὅταν μέ ἀπορία, ἀλλὰ καί δυσπιστία τὸν ρώτησαν, γιά ποιὸν ἄρτο μιλάει, τούς ἀπάντησε μέ σοβαρότητα: «Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς! Ὅποιος τρῶει τὸ σῶμα μου καί πίνει τὸ αἷμα μου, ἐνώνεται καί μένει μαζί μου κι ἐγὼ μένω μαζί του. Αὐτός ὁ ἄνθρωπος δέ θά πεθάνει ποτέ. Θά ἀποκτήσει τὴν αἰώνια ζωή!

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

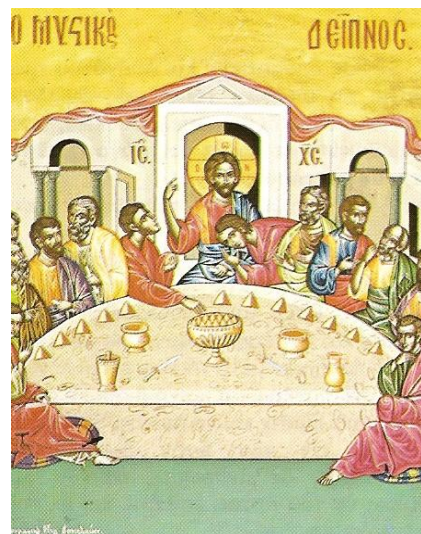
Τώρα, παιδιά, θέλω ν' ἀκούσω τί σᾶς ἔκανε περισσότερο ἐντύπωση ἀπὸ τὴ σημερινή μας ἀληθινὴ ἱστορία; (.....).

Τὸ θαῦμα αὐτὸ πού ἀκούσατε σήμερα τὸ ἀναφέρουν καί οἱ τέσσερις Εὐαγγελιστές. Καί ἰδιαίτερα χαρακτηριστικὸ εἶναι, ὅτι ἀναφέρουν καί τὰ περισσεύματα. Μήπως ξέρετε γιατί; (Ὅχι μόνο σάν ἀπόδειξη τῆς εὐλογίας τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ καί σάν μάθημα οἰκονομίας. Ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς τούς εἶπε: « Μάζεψτε ὅλα τὰ περισσεύματα. Τίποτε νά μὴ χαθεῖ»).

Τί μᾶς διδάσκει δηλαδή ὁ Χριστός; (Νά εἶμαστε αὐτάρκεις, δηλαδή νά μᾶς φτάνουν αὐτὰ πού ἔχουμε καί νά μὴ σκορπᾶμε τὰ χρήματα, ἀλλὰ καί τὰ πράγματά μας ἄσκοπα, γιατί ἔτσι μπορούμε νά γίνουμε καί εὐεργετικοί, βοηθώντας ἄλλους ἀνθρώπους).

Πόσων εἰδῶν ἄρτους ἀκούσατε στήν ἱστορία μας; (Τριῶν. Τὸν ἄρτο τὸν ὑλικό, τὸ συνηθισμένο, πού γίνεται ἀπὸ τὸ σπᾶρι τῆς γῆς, τὸ ψωμί πού τὸ τρῶμε καί συντηρεῖται τὸ σῶμα μας. Τὸν ἄλλο ἄρτο, πού ἔφαγαν οἱ Ἰσραηλίτες σαράντα χρόνια στήν ἔρημο, τὸ περίφημο μάννα. Καί τὸν ἄνωτερο ἀπ' ὅλους τούς ἄρτους, τὸν Ἄρτο τῆς Ζωῆς, τὴ Θεία Κοινωνία).

Μήπως θυμάστε πότε ὁ Χριστὸς φανέρωσε τὴ σημασία πού είχαν τὰ λόγια πού ἀκούσατε σήμερα στήν ἱστορία μας: «Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς»; (Τὴ Μεγάλῃ Πέμπτῃ τὸ βράδυ, πρὶν τὴ Σταύρωσή Του, στὸν Μυστικὸ Δείπνο. Τότε πού γιά πρώτη φορά ὁ Κύριος παρέδωσε τὸ μυστήριό τῆς Θείας Εὐχαριστίας στοὺς ἀποστόλους!).

μ

Μόνο όμως, παιδιά, στους αποστόλους παρέδωσε ο Χριστός το μυστήριο της Θείας Εύχαριστίας; (Όχι, σε όλους τους χριστιανούς. Άρα και σε μᾶς).

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

ΜΑΘΗΜΑ ΕΝΑΤΟ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Σήμερα, παιδιά, με άφορμή το θαῦμα τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἄρτων καὶ τῶν ψαριῶν μάθαμε ἓνα μεγάλο μυστικό γιὰ νὰ ζήσουμε σὲ αἰώνια εὐτυχία καὶ χαρὰ. Εἶναι ὁ Ἄρτος τῆς ζωῆς, ἡ Θεία Κοινωνία! Ὅπως εἶναι ἡ τροφή γιὰ τὸ σῶμα μας, εἶναι καὶ ἡ Θεία Κοινωνία γιὰ τὴν ψυχὴ μας!

Ποῦ, ὅμως, παίρνουμε αὐτὴν τὴν θεία τροφή; Στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ! Στὴν Ἐκκλησία!

Ὅλοι ξέρετε, ὅτι στὸ ἱερό βῆμα κάθε ναοῦ ὑπάρχει μία τράπεζα. Ἡ τράπεζα αὐτὴ ὀνομάζεται Ἄγία Τράπεζα. Τὴν ὀνομάζουμε ἔτσι, γιὰ νὰ τὴν ξεχωρίσουμε ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα τραπέζια τῶν σπιτιῶν μας, ὅπου τρῶμε καὶ πίνουμε κάθε μέρα.

Ἐπάνω στὴν Ἄγία Τράπεζα ὁ ἱερέας ποῦ λειτουργεῖ βάζει ἄρτο (ψωμί), ἓνα τεμάχιο (κομμάτι) ἄρτου, σὲ ἓνα χρυσὸ ἢ ἀσημένιο σκεῦος, ποῦ ἔχει ἀριστερὰ του, καὶ λέγεται Ἅγιο Δισκάριο. Τὸ τεμάχιο αὐτὸ εἶναι παρμένο ἀπὸ ἓναν ἄρτο ποῦ ὀνομάζεται προσφορά ἢ πρόσφορο. Οἶνο (κρασί) βάζει σὲ ἓνα ἐπίσης χρυσὸ ἢ ἀσημένιο ἱερό σκεῦος, ποῦ ἔχει στὰ δεξιὰ του, καὶ λέγεται Ἅγιο Ποτήριο. Αὐτὰ τὰ εἶδη δὲν διαφέρουν ἀπὸ τὸ ψωμί καὶ τὸ κρασί ποῦ τρῶμε καὶ πίνουμε μέχρι τὴ στιγμή ποῦ ὁ ἱερέας σκυμμένος μὲ φόβο θὰ ζητήσει ἀπὸ τὸν Θεό, νὰ γίνει τὸ θαῦμα, δηλαδὴ ὁ ἄρτος νὰ γίνει Σῶμα Χριστοῦ καὶ ὁ οἶνος Αἷμα Χριστοῦ. Ὅταν ὁ ἱερέας κάνει τὴν ἐπίκληση αὐτή, τότε γίνεται τὸ θαῦμα!

Σ' αὐτὴ λοιπὸν τὴν Ἄγία Τράπεζα μᾶς καλεῖ ἡ γλυκεῖα φωνὴ τοῦ Χριστοῦ, ὅταν κάθε φορὰ τελεῖται Θεία Λειτουργία καὶ ἐπαναλαμβάνονται ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ ἱερέως τὰ ἴδια λόγια ποῦ εἶπε ὁ Χριστὸς στοὺς ἀποστόλους, τὴν Μεγάλῃ Πέμπτῃ τὸ βράδυ, στὸ Μυστικὸ Δεῖπνο: «Λάβετε, φάγετε, τοῦτο μού ἐστὶ τὸ σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλῶμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν» καὶ «Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτο μού ἐστὶ τὸ αἷμα μου, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν». Ἐλάτε, λέει, χριστιανοί μου, ἐλάτε νὰ κοινωνήσετε. Κοινωνώντας παίρνετε μέσα σας τὸ Χριστό! Γι' αὐτὸ, παιδιά, ὀνομάζεται καὶ Θεία Κοινωνία. Δηλαδὴ ὄχι μιὰ ἀπλὴ ἐπικοινωνία ἀλλὰ ὀλοκληρωτικὴ ἔνωση μὲ τὸν Χριστό.

Τὶ μεγάλη τιμὴ, τὶ μεγάλο δῶρο γιὰ μᾶς! Ὁ Χριστὸς ἔρχεται καὶ κατοικεῖ μέσα στὴν ψυχὴ μας! Ἄρα μὲ πόση εὐλάβεια καὶ προσοχὴ πρέπει νὰ πηγαίνουμε καὶ νὰ κοινωνοῦμε, ὅταν ὁ ἱερέας μὲ τὸ Ἅγιο Ποτήριο στὰ χεῖρα, μᾶς προσκαλεῖ: «Μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε»! Πόσο καθαρὴ πρέπει νὰ εἶναι ἡ ψυχὴ μας ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες! Ἡ Θεία Κοινωνία, παιδιά, μοιάζει μὲ φωτιά. Ὅπως ἐκείνη καθαρίζει τὰ διάφορα μέταλλα ἀπὸ τὴ σκουριά, ἔτσι καὶ ἡ Θεία Κοινωνία καθαρίζει ἐκείνους ποῦ κοινωνοῦν ἀξίως καὶ φέρνει μέσα τους ὀλοκληρὸ τὸν Χριστό! Καὶ ὅσοι δὲν κοινωνοῦν ἀξίως τοὺς κατακαίει σάν φωτιά, γιατί κάνουν μεγάλη ἁμαρτία!

Πῶς ὅμως καθαρίζεται ἡ ψυχὴ μας, ὥστε νὰ γίνει ἀξία νὰ δεχτεῖ τὸν Χριστό; Μὲ τὸ μυστήριο τῆς Μετανοίας καὶ τῆς Ἐξομολογήσεως, ποῦ ἀναφέραμε στὸ προηγούμενο μάθημα. Μὲ τὴ νηστεία καὶ τὴν προσευχὴ. Καὶ ὅταν ἔλθει ἡ στιγμή ποῦ θὰ κοινωνήσουμε, πῶς πρέπει νὰ πλησιάσουμε τὸ Ἅγιο Ποτήριο; Μὲ φασαρία, φωνές, σκουνητήματα; Ὁχι. Μὲ ὑπομονή, σεβασμό, πίστη καὶ ἀγάπη! Κάθε πότε ὅμως πρέπει νὰ κοινωνοῦμε; Μόνο τὶς μεγάλες γιορτές, ὅπως εἶναι τώρα τὰ Χριστούγεννα; Ὁχι, βέβαια. Ἀλλὰ συχνά, ὅποτε μας τὸ ἐπιτρέπει ὁ Πνευματικὸς μας, γιὰ νὰ παίρνουμε δύναμη καὶ νὰ πολεμοῦμε τὴν ἁμαρτία!

ΣΥΝΘΗΜΑ

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΜΕΝΟΙ ΣΕ ΣΥΧΝΗ ΘΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ!

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, σ' εὐχαριστοῦμε μὲ ὅλη μας τὴν ψυχὴ ποῦ μᾶς δίνεις νὰ κοινωνοῦμε τὸ ἅγιο Σῶμα σου καὶ τὸ τίμιο Αἷμα σου. Σὲ παρακαλοῦμε, Κύριε, φύλαγέ μας ἀπὸ κάθε ἁμαρτία καὶ ἀξίωνέ μας νὰ κοινωνοῦμε ἀξίως, μὲ καθαρὴ ψυχὴ. Ἀμήν

Βοηθήματα: «ΒΟΣΚΕ ΤΑ ΑΡΝΙΑ ΜΟΥ», «Χειραγωγή Χριστού», «Τά παιδιά στο Χριστό», «Ο Παράκλητος», «Βόσκει τὰ ἀρνία μου», «Περιοδικό Πρὸς τὴν Νίκην, Αὐγουστος 2003», «Ἀπὸ τὸ Φῶς τοῦ Εὐαγγελίου».

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

ΜΑΘΗΜΑ ΕΝΑΤΟ

ΩΡΑ ΓΙΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙ.....

Η	Σ	Η	Γ	Ο	Λ	Ο	Μ	Ο	Ξ	Ε	Θ
Α	Κ	Ι	Α	Λ	Μ	Ν	Α	Τ	Ο	Σ	Ε
Γ	Ο	Ε	Γ	Α	Ν	Ν	Α	Μ	Ο	Η	Ι
Ι	Ρ	Ρ	Ι	Ε	Ρ	Ε	Α	Σ	Ι	Ξ	Α
Ο	Ο	Ο	Α	Ι	Ε	Τ	Σ	Η	Ν	Α	Κ
Π	Φ	Β	Τ	Ε	Δ	Π	Ο	Η	Ο	Γ	Ο
Ο	Σ	Η	Ρ	Θ	Ω	Μ	Λ	Σ	Σ	Α	Ι
Τ	Ο	Μ	Α	Η	Θ	Α	Υ	Μ	Α	Π	Ν
Η	Ρ	Α	Π	Ρ	Ο	Σ	Ε	Υ	Χ	Η	Ω
Ρ	Π	Φ	Ε	Κ	Κ	Λ	Η	Σ	Ι	Α	Ν
Ι	Σ	Ξ	Ζ	Λ	Ξ	Π	Ι	Σ	Τ	Η	Ι
Ο	Ι	Ρ	Α	Κ	Σ	Ι	Δ	Ο	Ι	Γ	Α

Α) ΑΝΤΙΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

Μπορείτε να βρείτε κάθετα, οριζόντια, διαγώνια, ή αντίθετα αυτές τις λέξεις; Ποιά λέξη δεν υπάρχει στο αντίσταυρόλεξο;

ΘΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ
 ΝΗΣΤΕΙΑ
 ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ
 ΠΡΟΣΕΥΧΗ
 ΑΡΤΟΣ
 ΟΙΝΟΣ
 ΑΓΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑ
 ΑΓΙΟ ΔΙΣΚΑΡΙΟ
 ΑΓΙΟ ΠΟΤΗΡΙΟ
 ΕΚΚΛΗΣΙΑ
 ΙΕΡΕΑΣ
 ΑΜΑΡΤΙΑ
 ΑΓΑΠΗ

ΘΑΥΜΑ
 ΙΕΡΟ ΒΗΜΑ
 ΜΑΝΝΑ
 ΠΡΟΣΦΟΡΟ
 ΠΙΣΤΗ

Β) ΣΕ ΕΝΑ ΛΕΠΤΟ

Σέ 1' μπορείτε να βρείτε την αναγραμματισμένη φράση;

ΛΥΣΕΙΣ
A) ΑΜΑΡΤΙΑ
B) ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΔΕΙΠΝΟΣ